

Langsø Børnehave

De pædagogiske læreplaner 2018-20.

Personalet vil sikre de bedste udviklingsmuligheder for børnene i Børnehuset, samt medvirke til at børn med særlige behov og deres familier, får optimale tilbud indenfor de fastlagte servicerammer.

Vigtige værdier for os er: omsorg, tryghed og nærvær. Vi giver børnene tryghed og tillid ved f.eks. at "se" dem og modtage dem i børnehaven med et smil og et "velkommen", når de bliver afleveret i Børnehuset. Vi arbejder ud fra udviklingssynet Marte meo, som betyder at vi udvikles ud fra egne kræfter. Vi bruger følgende principper.

At følge initiativer nødvendiggør, at opmærksomheden er henledt på og koncentreret om den, som tager initiativerne. At følge initiativer er afgørende i udviklingsstøttende samspil, da det er fundamentet til oplevelse af selvværd og individualitet. Der er 3 former for initiativer:

1. At følge initiativ.

- Verbale initiativer
- Handleinitiativer
- Følelsesinitiativer.

Initiativer kan følges gennem negativ bekræftelse, ingen bekræftelse (negligering) eller positiv bekræftelse.

2. Positiv bekræftelse af initiativer.

Når et menneskes initiativer følges og positivt bekræftes, dannes der udgangspunkt for bevarelse af selvværd, identitet, integritet og livskvalitet. Der er mange måder at følge initiativer på gennem positiv bekræftelse: Ved at svare, nikke, bruge mimik, sætte ord på og skabe mening, imitation, spørge uddybende ind.

3. At sætte ord på den andens og egne initiativer

Sproget er en vigtig faktor i samspillet mellem mennesker. Både sprogets indhold og måden hvorpå sproget bruges er vigtig. Hos børn, hvor sproget er under ud, vil tonen og rytmen i det talte være meget vigtigt. Ved at sætte ord på sig selv kan den voksne gøre sig selv forudsigelig og dermed skabe tryghed for barnet.

4. Turtagning.

Turtagning handler om at man skiftes til at være givende og modtagende i samspil. Når initiativer følges og positivt bekræftes, vil der ofte opstå en naturlig turtagning i samspillet.

5. Positiv ledelse.

- Skabelse af en god følelsesmæssig stemning
- At afstemme sig efter barnets udviklingsniveau
- At følge, positiv bekræfte og benævne initiativer, samt at tage ture.

Kilde: Viborg kommune file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/MarteMeoMetoden180209.pdf

Vi arbejder ud fra følgende seks temaer:

- **Barnets alsidige personlige udvikling**
- **Social udvikling**
- **Kommunikation og Sprog**
- **Krop, sanser og bevægelse**
- **Natur, udeliv og science**
- **Kultur, æstetik og fællesskab**

I alle aktiviteter er der altid fokus på:

- Barnets alsidige personlige udvikling.
- Barnets sociale udvikling.
- Kommunikation og sprog.
- Krop, sanser og bevægelse.

Langsø Børnehus har i 2018/19 følgende fokuspunkter: Udtryksformer, samspil og kommunikation.

Vores visioner er sundhed, miljø, sammenhold, skole klar, motion, idræt og musik. De er nærmere beskrevet på vores hjemmeside.

Læreplanen er tilrettelagt efter børnegruppen i året 2018/19.

Vi vil bl.a. arbejde med det enkelte barns dannelse, det at have respekt og empati for medmennesker, og at barnet tager ansvar for egne handlinger.

Barnets alsidige personlige udvikling.

Børns personlige udvikling sker bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende. Samtidig med at børn skal have mulighed, for at opleve sig selv som én andre holder af, og værdsætter. I et beskyttet fællesskab, skal de lære at se og forstå samspillet og de konflikter, der kan opstå med andre – både børn og voksne.

Mål:

At barnet oplever sig selv som værdifuld.

At styrke barnets selvværd.

At barnet udvikler en selvstændig og alsidig personlighed, og selv kan tage initiativer.

At barnet har mulighed for at udfolde sig alene, og sammen med andre.

Handling:

Vi benævner barnets gode initiativer, og herved får barnet en større selvregistrering.

Barnet oplever, at det bliver set og hørt uden at skulle "præstere" noget, hvilket har betydning for dets selvværd.

Vi ser og støtter op om, hvad der optager barnet i øjeblikket.

Vi giver barnet positiv opmærksomhed, f. eks. ved at lytte opmærksomt og være anderkendende.

Vi opmuntrer barnet til så vidt muligt selv at klare konflikter, i samspil med os.

Børnemiljø:

- Vi respekterer barnets meninger, og viser at det har medbestemmelse indenfor fællesskabets rammer. I løbet af en dag, vil der altid være aktiviteter, hvor børnene er medbestemmende. Børnene vælger f.eks. hvilke bøger vi skal læse, om de vil være kreative eller lege, og ved mange af vores aktiviteter udenfor, er det børnene der har taget initiativet.
- Vi sætter ord på handlinger og følelser. Det være sig både barnets, de andre børn og de voksne.
- Barnet oplever at blive set og hørt uden at skulle "præstere" noget, hvilket har betydning for dets selvværd.

Den gode stol:

I en lænestol, beklædt med rødt fløjlsidder Berta. Vi leger "Den gode stol", og på gulvet foran hende sidder Bertas børnehavekammerater. Deres opgave er at fortælle Berta, hvad de synes hun er god til.

"Berta er god til at tegne" siger Claus, og nede bagved høres Sofus stemme: "hun er god til at være sød ved mig", siger han. Mens Berta modtager kommentarende, ser jeg hvordan Bertas smil blive bredere og bredere..

Juleferiesedlen:

Lige før juleferien får alle børn en seddel med hjem, som de skal udfylde hjemme sammen med deres forældre. Sedlen handler om at de skal beskrive med ord, tegninger, fotos hvad de har lavet i deres ferie. Sedlen skal fremlægges for de andre børn.

Sune 4 år, kommer mandag lige efter jul og hiver mig i buksebenet, han ville vise mig noget. Jeg sætter mig ned og kigger på den seddel som han giver mig i hånden – det er hans juleferie seddel. Han kigger på mig og smiler. Han spørger om han skal fortælle om den i dag.

Til frugt samme dag trækker jeg en stol frem og spørger Sune om han har lyst til at fortælle hvad der står på hans seddel. Sunes smiler, nikker og kommer hurtigt op på stolen. Han står på stolen og kigger på hans kammerater, og fortæller om de billeder han har med. Der er stille i rummet og hans kammerater kigger på ham. Spontant spørger en af hans kammerater ud i luften "Hvornår er det min tur til at have en seddel med...?"

Social udvikling.

Sociale kompetencer handler om at kunne indgå positivt med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer, i forskellige situationer. Disse kompetencer udtrykkes og tilegnes af børn, i samspil med hinanden, og med andre voksne.

Mål:

At barnet kan føle glæde og udtrykke empati og respekt for andre.

At barnet kan etablere fællesskab med andre.

At barnet oplever tilknytning til gruppen

At barnet kender til de demokratiske værdier.

Handling:

Vi opmuntrer barnet til at være aktiv deltager i legen

Vi støtter barnet i at etablere venskaber og være med i en gruppe-leg. Hvor det kan give og opnå anerkendelse fra de andre, samt opleve betydningen og styrken i fællesskabet.

Vi er medvirkende til at igangsætte aktiviteter, der er udviklende for fællesskabet og det enkelte individ.

Vi lærer dem at respektere, hvad de andre siger.

Vi sætter ord på barnets følelser, så de lærer at aflæse og respektere kropssprog.

Børnemiljø:

- Vi snakker med børnene om det de leger, og oplever sammen.
- Vi hjælper børnene med at sætte ord på hvad de kan og vil være med til.

Fællesprojektet "Vores Have":

I børnehavens fællesrum står et bord midt i lokalet. Bordet er lidt lavere end normalt og der er sat et par taburetter rundt om det. På bordet er der skabt en lille have med et hus, lidt dyr, græsmarker, små bede, et bålsted, grusstier mm. Ved bordets ene ende står to 4-årige drenge og leger med legohuset og flere af de tilhørende dyr. To andre, lidt yngre børn, kommer til og leger i den anden ende af haven – de leger i den lille hytte som også hører med. Ind imellem krydser de to lege-universer veje og nye ideer opstår. En stor dreng på 5 år stiller sig på siden af bordet og begynder at hive i græsset midt på marken. De to drenge på 4 år får ham hurtigt stoppet ved at fortælle at han ikke må ødelægge "vores have". En voksen tilbyder den store dreng at han rigtig gerne må klippe græsset – han får en saks og begynder at lave mad til dyrene..

Kommunikation og sprog.

Et varieret og korrekt sprog, og evnen til at bruge det, så det passer i forskellige situationer, øger børnenes mulighed for at blive forstået. En tidlig og god stimulering af børns ordforråd, og forståelse for begreber og regler der gælder for det talte sprog, er der en vigtig del af dagtilbuddet.

Sproget er en forudsætning for at udtrykke sig og kommunikere med andre.

Mål:

At barnet udvikler sit ordforråd og får et nuanceret sprog.

At barnet udvikler kropsproget og lærer at "læse" andres.

At barnet får kendskab og lyst til at arbejde med skriftsprog, tal, symboler og bogstaver.

Handling:

Udvikling af sproget sker bl.a. gennem samtale, fortælling, drama, sang og spil.

Vi lytter, siger det rigtige ord - retter ikke, da det er vigtigt for os, at barnet hele tiden har lyst til at fortælle.

Vi laver rim og remser, og arbejder med lyde.

Vi laver spil, hvor der er forskellige symboler. Førskolebørnene får opgaver med symboler, så de er godt rustet til børnehaveklassen.

Vi taler om symboler og færdselsskilte, når vi er på tur ud af huset.

Der arbejdes dagligt, med sproglig opmærksomhed.

Vi laver dialogisk oplæsning.

Børnemiljø:

- Vi opmuntrer til at barnet fortæller for alle børn, så det oplever at der har betydning for andre, og de lærer at lytte.
- Der er en tæt kontakt med husets sprogpædagog og de enkelte børn.

Sprogkufferten:

Jeg sidder på en taburet midt i lokalet. Omkring på gulvet sidder 12 børn. Vi holder samling, er jeg vil præsentere børnene for sprogkufferten, som mange af dem allerede kender. I kufferten er mange ting og billeder fra den bog, som kufferten omhandler. Allerede da jeg tager et plaster, og en bamse op af kufferten, sidder et par børn med hænder viftende i vejret. "Det er Totte.." kommer Lea til at udbryde. "Okay Lea", siger jeg – "det var svært at vente på at det blev din tur.. Men det er rigtigt, bogen hedder Totte hos lægen. Kan du så fortælle hvad der mere er nede i kufferten?" Det kan Lea ikke, men sammen med resten af børnene, får vi nu svære ord frem som; målebånd, sprøjter og stetoskop.. Efter samlingen får vi frugt, og her fortæller børnene nu videre om deres oplevelser med lægebesøg, og sygehus-erfaringer.

Krop, sanser og bevægelse

Børn udvikler i barndommen grundlæggende motoriske evner, der styrker deres forudsætninger for at udvikle sig.

Vi skal bidrage til at styrke børns udvikling af motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelighed. En aktiv brug af naturen og vores nærmiljø giver muligheder for fysisk udfoldelse og udfordring.

"Har barnet en god kropsbevidsthed – styrkes indlæringsprocessen".

Mål:

At styrke barnets fin- og grov motoriske færdigheder.

At barnet lærer kroppen at kende.

At barnet bliver glad for at bevæge sig.

At barnet får udfordringer, så det oplever både kroppens muligheder og begrænsninger.

At barnet lærer om sundhed.

Handling:

At de hver dag får pulsen op. Det kan være enten på legepladsen, i motorikrummet, hallen eller gennem lege.

Vi lærer børnene at have respekt for andres personlige og kropslige grænser.

Børnene lærer deres krop at kende, og får mulighed for afslapning via yoga.

Gennem sanglege, rytmik og fortælling lærer børnene deres krop og sansemotorik at kende.

I hvilepausen får de oplevelsen af vejrtrækning og afslapning. De mærker sig selv.

Vi prioriterer at børnene selv tager tøj af og på, så de bliver selvhjulpne.
Vi snakker om sund og usund mad. Vi snakker om hvordan maden smager.
Børnene inddrages i madlavningen.

Børnemiljø:

- Vi snakker med barnet om egne og andres grænser – selvregistrering.
- Vi gør børnene selvhjulpne.

Garderoben:

Sylvia 3 år, står helt stille lige foran sit rum i børnehavens garderobe. Hendes hoved er bøjet og hun kigger målrettet på det hun laver med sine hænder – hun er i gang med at lyne sin jakke. Foran hende sidder en voksen på hug, og kigger afventende på hende og det hun laver – der er ingen øjenkontakt, men de er begge optaget af samme mål. Pludselig forandres Sylvia kropstilling og lyden af en lynlåsen der tikker høres. Sylvia kigger op og bliver mødt af den voksnes øjne og et smil. Sylvia siger: "jeg kan yne min akke...", med et smil på læben løber hun ud på legepladsen

Natur, udeliv og science.

Naturoplevelser i barndommen bidrager både til den følelsesmæssige, mentale og fysiske udvikling. Naturen giver rum for oplevelser og aktiviteter på alle årstider og i alt slags vejr. Temaet skal bidrage til at gøre børnene bekendt med, og give dem forståelse for planter, dyr, årstider og vejr.

Mål:

At barnet lærer om, og har lyst til at færdes i naturen.

At barnet udviser respekt for dyr og planter.

At barnet kender årets gang – årstiderne.

At barnet stifter bekendtskab med vand, jord, ild og luft.

Med udgangspunkt i barnets nysgerrighed inddrages naturen og naturfænomenerne i hverdagen.

Handling:

Vi går ofte til spejderhytte, kirkeskoven og den Grønne kile.

Vi laver bål - og bålmad.

Lade barnet mærke vand, sne, blæst mv.

Vi studerer dyr og planter.

Vi har ude-liv som profilfag.

Vi tager på ture til søerne i nærområdet.

Børnemiljø:

- Børnene får plads til fordybelse og til at eksperimentere og bruge sanserne.
- Børnene er ude på legepladsen året rundt, hver dag i alt slags vejr.

Kulturelle udtryksformer og værdier.

Vi skal give børnegruppen mulighed for at opleve kunst og kultur, og for selv at udtrykke sig æstetisk. Det er gennem mødet med andre og det anderledes, at man definerer sit eget kulturelle ståsted, og genkender egne kulturelle rødder.

Mål:

At barnet får kendskab til egne og andre kulturer.

At barnet møder forskellige kulturelle og kunstneriske udtryksformer, for herigennem at bruge sin fantasi og kreative evner.

Handling:

Vi forsøger at børnene er med til forskellige kulturelle aktiviteter, så som at se teater på biblioteket, tage på museum m. m.

Vi laver traditioner i forbindelse med jul, fastelavn, påske og børnehusets fødselsdag.

Vi lærer børnene om H. C. Andersen og om eventyr.

Børnemiljø:

- Børnene har mulighed for at bruge forskellige materialer til aktiviteter, som trylledej, bage og male.

Julen m. krybbespil:

I december laver den ældste gruppe et krybbespil, som vises til juleafslutning, både for skole og børnehus. Desuden har vi brugt tid på at læse i LEGO-bibler, som så fint illustrerer det kristne perspektiv af julen. Et tydeligt tegn at det er en positiv oplevelse for børnene, og at de har fundet vores input interessant, er når de i foråret stadig spørger om hvornår vi skal høre om Jesus fødselsdag, kigge i LEGO-biblen, og opføre krybbespillet igen.

Børn med særlige behov:

Vi har forståelse for, at børn udvikles i forskellige tempi, og tilstræber en dagligdag som tilgodeser det enkelte barns behov. Vi er meget opmærksomme på det enkelte barns muligheder og svagheder.

Vi arbejder målrettet med at barnet lærer sig selv og sine følelser at kende. Det gør vi konkret f.eks. når vi støtter barnet i at sætte ord på, både når det selv, og de andre børn er glade og kede af det.

Vi støtter og hjælper barnet til at være med i leg på dets egne præmisser, så de andre børn lærer, at vi ikke alle er ens.

Vi sætter ord på barnets handlinger, og benævner, hvad de andre børn laver, og hvad vi selv laver. Når barnet fortæller, vil vi løfte den sociale opmærksomhed, så det fornemmer, at det "kan".

Vi er tværfaglige og gør brug af PPR, talepædagog eller sundhedsplejerske – ligesom vi samarbejder med disse faggrupper med forældres accept. På legeteket og biblioteket vil vi låne sprogstimulerende spil og bøger. Vi laver små sprog/trivselsgrupper på tværs af alder og køn.

Evaluering og dokumentation

- **Årsplan og læreplan.** Personalet laver en overordnet årsplan ud fra de aktuelle læreplaner. Vores års- og lære –planer følger skoleåret, da vi bruger samme temaer som Langsø friskole. Det hele evalueres på en årlig pædagogisk dag, hvert år i juni måned.
- **Smtte modellen** er et pædagogisk værktøj som husets pædagogiske personale bruger til at planlægge, reflekterer og evaluere et pædagogisk forløb med.

Bogstaverne i SMTTE står for:

Sammenhængen som er til stede

Målene som personalet ønsker at opnå

Tegnene som pædagogen ønsker at se for at målene er opnået

Tiltagene som personalet ønsker at iværksætte

Evaluering af hvordan forløbet er gået

SMTTE-modellen er oprindeligt udviklet i Norge til folkeskolen og det pædagogiske område, men kan også bruges som strategisk værktøj.

- **Sprogvurdering** laves på alle børn i børnehuset, vi bruger blandt andet "Socialministeriets Sprogvurdering af børn i 3-årsalderen og inden skolestart". Sprogvurderingsmaterialet måler børns sproglige udvikling på forskellige alderstrin og vurderer det enkelte barns sproglige udvikling fra det tredje år til barnet skal i skole. Materialet kan også anvendes til både et- og tosprogede børn. Vi sprog-screener alle børn når de fylder 3, og igen når de fylder 5 år.
- **Topi – Tidlig Opsporing og Indsats** er et centralt pædagogisk værktøj som vi bruger til at sikre tidlig opsporing af børn i en social udsat position. Der skabes dermed et grundlag for at sætte tidligere ind med en kvalificeret indsats og dermed for inklusion. Topi laves på alle børn 3 gange om året, i januar, april og oktober måned.

TOPI hviler på 3 grundværdier:

- ♥ Barnets adfærd skal ses i den sociale kontekst barnet indgår i.
- ♥ Forældre er en ressource og skal være aktive samarbejdspartnere med de professionelle.
- ♥ Styrkelse af det interne professionelle tværfaglige samarbejde i dagtilbuddet.

- **Barnets bog** er en mappe vi laver til barnet. I form af fotos og skrift dokumenteres dagligdagen, højtider i huset, barnets fødselsdage mm. Formålet med bogen er at barnet får sin historie beskrevet og dermed bidrage til barnets identitetsudvikling. Mappen må tages med hjem på besøg og bliver på den måde et bindeled mellem hjem og børnehuset. Børnene får mappen som gave når børnehave-tiden render ud.
- **TRAS** står for Tidlig Registrering Af Sprogudvikling. Materialet er udviklet med henblik på at give pædagogen et pædagogisk værktøj til at følge barnets sproglige udvikling. TRAS giver mulighed for at sætte fokus på det sproglige miljø i institutionen samt at planlægge en særlig indsats på udvalgte områder. Endvidere gør TRAS det, ligesom "Sprogvurderingsmateriale til 3-årige", muligt at få øje på børn med forsinket sprogudvikling, således at der kan gøres en særlig indsats for disse.

Der laver TRAS første gang i vuggestuen ved 2-3-årsalderen, og børnehaven følger udviklingen.

- **TrasMo** står for Tidlig Registrering Af Sansintegration og Motoriske færdigheder hos børn. TrasMo er udviklet med det formål at fremme en tidlig, målrettet indsats i forbindelse med det pædagogiske arbejde i daginstitutioner og dagpleje, til forældresamtaler og i det tværfaglige samarbejde. Materialet er udviklet til børn i alderen 2- 5 år, men kan også bruges til kommende skolebørn.

TrasMo beskriver aktiviteter, der er typiske for børn i de forskellige aldersgrupper inden for 8 forskellige områder:

1. Personlige færdigheder.
2. Daglige færdigheder.
3. Leg.
4. Regulering af sanseindtryk.
5. Grovmotorik.
6. Finmotorik.
7. Tegnefærdigheder.
8. Boldfærdigheder.

Der laves TrasMo første gang i vuggestuen når barnet er 2-3 år, og børnehaven følger udviklingen.

- **På personalemøder og stuemøder** snakker vi løbende om det enkeltes barns udvikling. Vi sikre at vi har samme oplevelse af barnets trivsel ved at lave TOPI ligesom vi reflektere og evaluerer sammen over vores aktiviteter, forløb, ture og arrangementer.
- **Forældresamtaler** bliver tilbudt 3 måneder efter børnehave start, herefter en gang årligt. Her bliver barnets sproglige, motoriske, sociale, emotionelle og kognitive udvikling drøftet. Forældre har også her mulighed for at fortælle deres oplevelser med børnehavelivet og hvad barnet giver udtryk for derhjemme. Afslutningsvis tilbydes en førskole samtale.